

SBORNÍK
Státního okresního archivu
v Přerově

Přerov 2003

Obsah

Jan Štěpán – Příspěvek k poznání přerovské, lipnické a hranické židovské komunity k roku 1619	5
Miroslav Marada – Nejstarší náhrobky židovského hřbitova v Tovačově	7
Ivan Krška – Rytíř Hoffer a Potštát v lednu roku 1728	22
Jiří J. Hudeček – Petr Hudeček – František Hanák Vetterové z Lilie a jejich vztah k Braidům na Přerovsku a knížecímu rodu Hohenzollernů-Hechingenů	29
Jiří Lapáček – Zápisky Šimona Špačka, obuvnického mistra, z konce 18. století	35
Věra Fišmistrová – Počátky činnosti přerovských ochotníků od roku 1863	51
Petr Hudeček – František Hanák – Jiří J. Hudeček – Památky na prusko-rakouskou válku na periférii tovačovského bojiště	89
František Hanák – Památné stromy v širším okolí Přerova	95
Jiří J. Hudeček – František Hanák – Petr Hudeček Dary vládnoucího knížete Jana II. z Lichtenštejna ve Střední lesnické škole v Hranicích na Moravě	118
Petra Martinková – Vývoj českého základního školství v Kojetíně do roku 1953	121
František Hanák – Hanácké žudry na Přerovsku	128
Josef Voltr – Kapitoly z letecké historie Přerova	135

Dary vládnoucího knížete Jana II. z Lichtenštejna ve Střední lesnické škole v Hranicích na Moravě

Úvod

S rozvojem školství na Moravě a ve Slezsku přibývalo také mecenášů i drobných dárců nejen finančních příspěvků ale také učebních pomůcek různých typů a z různých oborů. Přírodniny a dary významné osobnosti jsme našli ve Střední lesnické škole v Hranicích na Moravě.

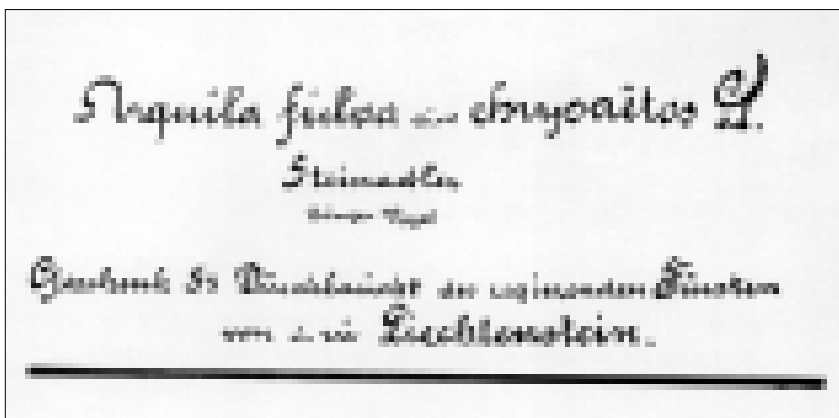
Dary pro Moravskoslezský vyšší lesnický ústav v Sovinci

Dva kusy přírodnin tam daroval vládnoucí kníže Jan II. z Lichtenštejna (Johann II. von und zu Liechtenstein, * 5. 10. 1840, zámek Lednice – † 11. 2. 1929, zámek Valtice, v 89 letech), vladař domu Lichtenštejnů, kníže opavský a krnovský, hrabě z Rietbergu. Mecenáš věd a milovník umění a zakladatel Lovecko-lesnického muzea v Úsově na Moravě (Hanák et al. 2004), obdaroval sovinecký ústav v 2. kvartálu školního roku 1888/89 jed-

Obr. 1. Orel skalní (*Aquila chrysaetos*), Liechtenstein, srpen 1890, dar vládnoucího knížete Jana II. z Lichtenštejna, sbírka Střední lesnické školy v Hranicích.

Foto Jiří J. Hudeček.

Obr. 2. Původní etiketa na kusu orla skalného (*Aquila chrysaetos*).

Foto Jiří J. Hudeček.

ním kusem krocana divokého (*Meleagris gallopavo*) z původní vysazené populace kanadských krocánů v Dolních Rakousích u Schönbuschlu (Buchmayer 1889, Hanák & Hudeček 2004). V sovinecké škole se nacházela obsažná kolekce dravců, mezi nimi např. orlosup bradatý (*Gypaetus barbatus*), dodaný z Těšína (= Teschen, Cieszyn, dnes v Polsku) ve školním roce 1885/86 (Buchmayer 1886, Hudeček 2004). Ve školním roce 1891-92 daroval kníže Jan II. z Lichtenštejna 1 juv. (= mladého) orla skalního (*Aquila fulva*=*A. chrysaetos*) (Buchmayer 1892).

Orel skalní (*Aquila chrysaetos*) ve sbírce Střední lesnické školy v Hranicích

Kus přešel po roce 1896 do hranické školy (obr. 1). Má inv. číslo XXIV/d/16. Dochovala se na něm původní etiketa s nápisem (obr. 2): „*Aquila fulva sive chrysaetos* L. Steinadler. Junger Vogel. Geschenk Sr. Durchlaucht des regierenden Fürsten von u. zu Liechtenstein.“ Je připevněna na tzv. „skalce“ na podstavci. Jedinec byl zastřelen v srpnu 1890 v knížectví Liechtenstein. Do sbírek sovineckého ústavu darován ve školním roce 1891/92 (Hudeček a kol. 2003).

Souhrn

V lesnických ústavech v Sovinci a v Hranicích se nacházela důležitá přírodovědecká sbírka s dominantní složkou ptáků. K historicky významným darům přírodnin patřily kusy krocana divokého (*Meleagris gallopavo*) a orla skalního (*Aquila chrysaetos*) od vládnoucího knížete Jana II. z Lichtenštejna, a to mezi léty 1888–1892.

Poděkování

Za vstřícnost a ochotu děkujeme panu ing. P. Sovkovi, řediteli Střední lesnické školy v Hranicích.

Literatura

- Buchmayer A., 1886: Geschenke etc. II. Sammlungsstücke, Tabellen, Modelle, Karten etc. Str. 18–22. In: Jahres-Bericht der Mährisch-schlesischen Forstlehranstalt zu Eulenberg in Mähren. Studienjahr 1885-86. Verlag des mähr.-schles. Forstschulvereins, Olmütz.
- Buchmayer A., 1889: A) Sammlungstücke. Geschenke etc. Str. 26–29. In: Jahres-Bericht der Mährisch-schlesischen Forstlehranstalt zu Eulenberg in Mähren. Studienjahr 1888–89. Verlag des mähr.-schles. Forstschulvereines, Olmütz.
- Buchmayer A., 1892: 9. Geschenke. B. Diverse. Str. 20–23. In: Jahres-Bericht der Mährisch-schlesischen Forstlehranstalt zu Eulenberg in Mähren. Verlag des mähr.-schles. Forstschulvereines, Olmütz.
- Hanák F., Hudeček J. J., 2004: Krocan divoký (*Meleagris gallopavo*) ze sbírky Střední lesnické školy v Hranicích a jeho volný chov na střední Moravě. – Zprávy MOS, 62: 111–114.
- Hanák F., Hudeček J. J., Tuša I., 2004: Sbirka evropských ptáků a dalších obratlovců v Lovecko-lesnickém muzeu v Úsově a její historie. – Zprávy MOS, 62: 137–156.
- Hudeček J. J., Hanák F., Sovka P., Jakubec M., Pavelková J., 2003: Ptáci a další obratlovci Střední lesnické školy v Hranicích na Moravě. – Zprávy MOS, 61: 169–206.
- Hudeček J. J., 2004: Výskyt orlosupa bradatého (*Gypaetus barbatus*) na území Polska. – Zprávy MOS, 62: 104–110.